Kerekharaszt

Településképi arculati kézikönyv

2017.

TARTALOMJEGYZÉK

1 **BEVEZETÉS, KÖSZÖNTŐ** 5.

2 **KEREKHARASZT BEMUTATÁSA** - ÁLTALÁNOS TELEPÜLÉSKÉP, TELEPÜLÉSKARAKTER 7.

3 **ÖRÖKSÉGÜNK** - A TELEPÜLÉSKÉPI SZEMPONTBÓL MEGHATÁROZÓ ÉPÍTÉSZETI, MŰEMLÉKI, TÁJI ÉS TERMÉSZETI ÉRTÉKEK, TELEPÜLÉSKÉPI JELLEMZŐK 11.

4 **TELEPÜLÉSKÉPI SZEMPONTBÓL MEGHATÁROZÓ TERÜLETEK** - ELTÉRŐ KARAKTERŰ TERÜLETEK LEHATÁROLÁSA, A TELEPÜLÉSKÉP, ARCULATI JELLEMZŐK ÉS TELEPÜLÉSKARAKTER BEMUTATÁSÁVAL 15.

5 **A TELEPÜLÉSKÉP MINŐSÉGI FORMÁLÁSÁRA VONATKOZÓ AJÁNLÁSOK** - ÉPÍTÉSZETI ÚTMUTATÓ, KÖZTERÜLETEK TELEPÜLÉSKÉPI ÚTMUTATÓJA - UTCÁK, TEREK, KÖZPARKOK, KÖZTEREK 21.

6 **JÓ PÉLDÁK BEMUTATÁSA:** ÉPÜLETEK, ÉPÍTÉSZETI RÉSZLETEK - AJTÓK, ABLAKOK, TORNÁCOK, ANYAGHASZNÁLAT, SZÍNEK, HOMLOKZATKÉPZÉS, KERÍTÉSEK, KERTEK, ZÖLDFELÜLETEK KIALAKÍTÁSA 26.

7 **JÓ PÉLDÁK BEMUTATÁSA:** SAJÁTOS ÉPÍTMÉNYFAJTÁK, REKLÁMHORDOZÓK, EGYÉB MŰSZAKI BERENDEZÉSEK 30.

8 **IMPRESSZUM** 31.

BEVEZETÉS, KÖSZÖNTŐ

1

„Sokféle festői táj van a világon a Niagarától a gyergyói tisztásokig. De azt a festői tájat a legnehezebb szó nélkül hagyni, amelyhez küzdelmeinkkel kapcsolódunk. Ahol örökké reménykedünk, ahol sokszor csalatkozunk, de ahol újrakezdünk mindent. Ahol van erőnk újrakezdeni mindent. Ahol születtünk."

Elekes Ferenc

1

KÖSZÖNTŐ

Egy épület szoros kapcsolatban áll környezetével, a szomszédos épületekkel, a tájjal ugyanakkor magán hordozza tulajdonosának személyigét, kisugárzását is. Ugyanez elmondható magáról a településről is, melynek arculatát meghatározza egyrészt az elhelyezkedése, környezeti adottságai, másrészt lakosságának identitása.

2016. nyarán jelent meg *a településkép védelméről* szóló törvény, amely alapján minden településnek meg kell alkotnia saját Településképi Arculati Kézikönyvét és településképi rendeletét.

A Kézikönyv feladata, hogy meghatározza a település településképi jellemzőit, a településképi szempontból egymástól jól elkülönülő településrészeket arculati jellemzőikkel és értékeikkel, a településkép minőségi formálására vonatkozó javaslatokat, valamint a településképhez illeszkedő építészeti elemeket esetleg beépítési vázlatokat, és egyúttal jó példák bemutatásával, szemléletformáló jelleggel irányt mutasson az építtetőknek.

A Kézikönyv egy közérthető, olvasmányos formában készülő, sok képpel és ábrával illusztrált, a település értékeire, örökségére rámutató kiadvány, melynek célja, hogy irányt mutasson az itt élőknek, hogy településük fejlődése során ezt az örökséget hogyan lehet megőrizni, továbbvinni.

Kérem fogadják szeretettel ezt a kiadványt, remélve, hogy építtetőként, tervezőként vagy érdeklődőként hasznos ötleteket, információkat meríthetnek belőle.

KEREKHARASZT BEMUTATÁSA

2

ÁLTALÁNOS TELEPÜLÉSKÉP, TELEPÜLÉSKARAKTER

Kerekharaszt önállóságát nemrégiben, 2006-ban szerezte meg. S bár önálló községként nem rendelkezik nagy történelmi múlttal, de más település részeként már jóval korábban lakott hely volt. Egyes nézetek szerint a török hódítás előtt egy középkori falu is létezett errefelé, annyi azonban biztos, hogy a felszabadító háborúkat követően nem jött létre új önálló település.

A XIX. században a hatvani uradalmat birtokló családok több külterületi majort hoztak létre. Kerekharaszt egy összefüggő tanyavilág egyik tagja, mely a következő részekből állt: Kerekharaszt, Újvarsány, Óvarsány, Ciframajor, Szarkás (később József major), Fenyőharaszt, Horváth tanya és Fáni major. Ekkor a település a Pest megyei Aszódi járáshoz tartozó Verseg község határának része volt. Nevét először Szederkényi Nándor, Heves vármegye története III. c. kötetében említik egy tanúmeghallgatási jegyzőkönyvben, amelyet az I. Lipót által 1690-ben felállított úgynevezett Neoaquistica Comissio eljárás során vettek fel a Hatvanban lakó magyarokkal.

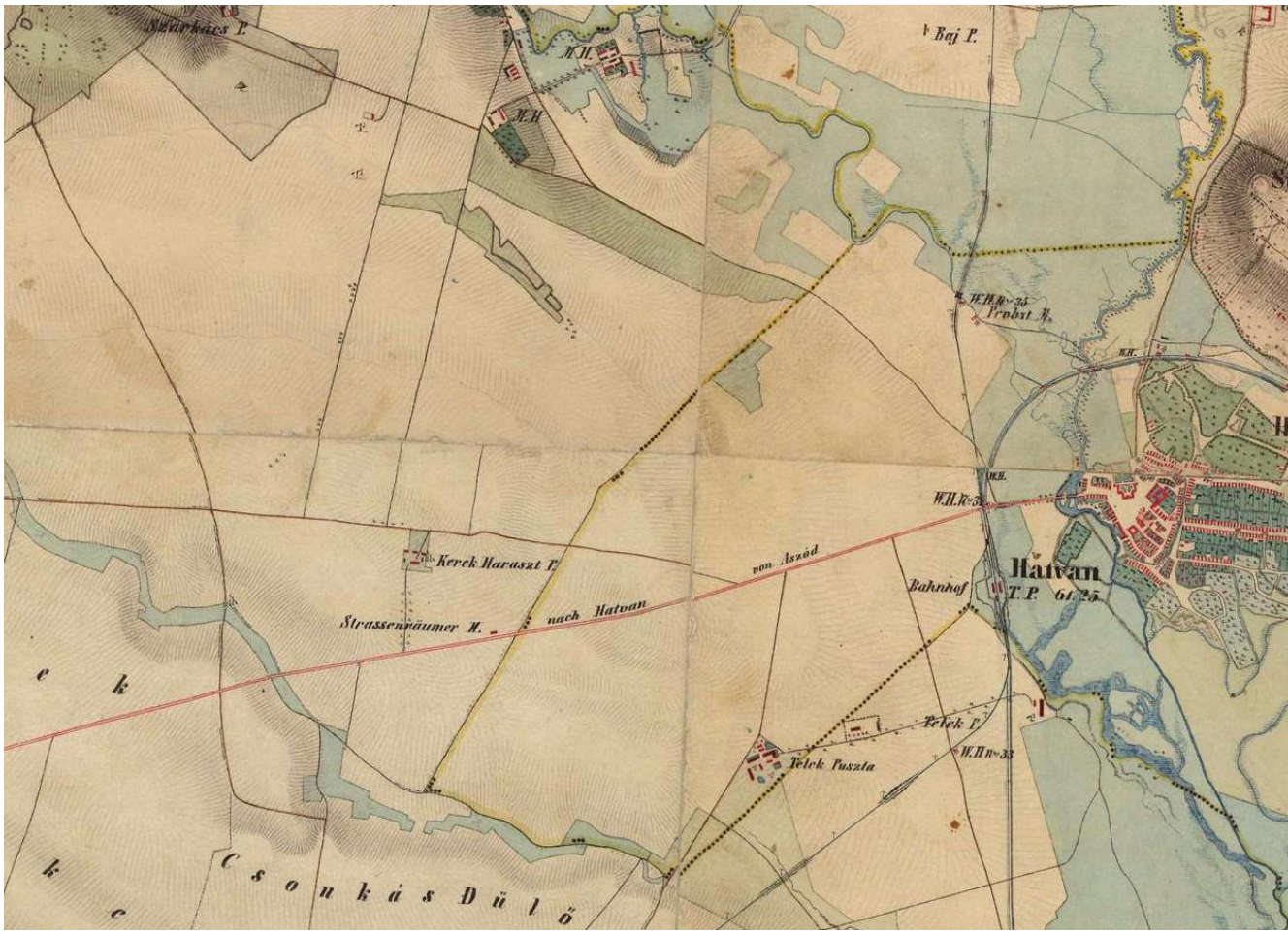

Az első térképi ábrázolás: II. Katonai Felmérés (1806-1869) jól ábrázolja a majorságokat
forrás: www.mapire.eu/hu

Az 1940-es évek elején a Hatvany-uradalom jelentős hányadát, mint „zsidóbirtok" felosztották, amelynek a kerekharaszti határba eső részéből ún. vitézi telkeket hoztak létre a vitézi címmel rendelkező személyek számára. A lakosság száma ekkor már meghaladta a 300 főt.

A második világháború után egy önállósodási folyamat indult el. Először Kerekharaszt, mint külterület Hatvanhoz kívánt csatlakozni, de végül a vezetés az önálló község létrehozása mellett döntött, így az új település 1947. évi augusztus hó 1-jén megkezdte működését Kerekharaszt név alatt.

1969-ben az önállóság ismét megszűnt, ugyanis a községet Hatvanhoz csatolták, „központi belterület” megnevezés alatt. A lakosság száma az ezt követő időszakban folyamatosan nőtt. Az 1980-as évek végén 775 főt számláltak, a 2000-es adatok szerint a népesség száma már 956 fő volt.

Az újabb önállósodási folyamat 2000-ben kezdődött, amikor a helyi polgárok kezdeményezésére a hatvani képviselőtestület 2000. január 27-i ülésén támogatta a kerekharaszti részönkormányzat megalakulását. A különválást az itt élők, periferikus helyzetük miatt (az egészségügy, a kulturális élet és a helyben elérhető szolgáltatások javulása reményében) szorgalmazták.

A köztársasági elnök 2005-ben hozott határozata alapján 2006. október 1-jétől Kerekharaszt ismét önálló község lett.

Kerekharaszt önállóságát is jelképező Büszkeségpont az alapító vitézek emlékművével

Kerekharaszt egyik meghatározó településkép formáló ereje a mezőgazdaság, amely jelentős múltra tekint vissza. Ezt a korábban említett tanyarendszer is tükrözi. Kerekharaszton mind a domborzati, mind a talajviszonyok kedvezőek a mezőgazdasági termelésre.

Az egykori tanyarendszer tagjai (Óvarsány, Újvarsány és Józsefmajor) is lakott helyek voltak, melyek a II. világháború után teljesen elnéptelenedtek. Az 1950-es évek elején a tanyákon élők a kedvezőbb körülmények miatt Hatvanban vagy Kerekharaszton építettek új otthont maguknak.

A Józsefmajor területén mai is üzemel egy mezőgazdasági telep, mely a Gödöllői Szent István Egyetem Tanüzeme. Ezt a majort 1912-ben báró Hatvani András vette meg (ekkor még Szarkás néven volt ismeretes), mostani nevét későbbi tulajdonosától, báró Hatvani Józseftől nyerte.

A major az üzemgazdaságtan valós környezetben történő modellezésének helyszíne. Fontos feladata a megfelelő üzemi modellek kidolgozása, bemutatása és az új gazdálkodási kultúra elterjesztése. Jelenleg itt egy 100 férőhelyes tehénistálló, 100 férőhelyes borjú- és növendékistálló, raktárak és irodahelyiségek, gépszín, 2 db 600 m2-es szénatároló pajta, továbbá a gazda (az üzemvezető) családi háza található. Fő profilja a tejtermelés.

A község másik településkép formáló ereje térségi elhelyezkedésében rejlik. Belterülete körülbelül fél kilométerre esik Hatvan belterületétől, valamint érinti a 3-as számú főútvonal, amely már a XVIII. századi térképi ábrázolások szerint is fontos közlekedési útvonal volt. Kerekharaszt közlekedési potenciálját tovább növelte az 1980-ban Hatvanig elkészült M3 autópálya, amely lehajtó-ágakkal és pihenővel is rendelkezik itt.

Egy település társadalmi és gazdasági fejlődését alapvetően befolyásolhatják a közlekedési adottságok, a hálózatok kiépítettsége. Egyes kutatások szerint az autópálya hatásai között szerepel a magasabb vállalkozói aktivitás, a magasabb foglalkoztatottság, amely hatások növelik a települések népesség megtartó képességét. A gazdasági fejlődés Kerekharaszton is érezteti hatását, több jelentős vállalkozás települt itt meg, például műanyagipari, mezőgazdasági- vetőmag kereskedelmi és tárolási, autókereskedés, panzió, kiskereskedelmi egységek és üzemanyag töltőállomások üzemelnek a községben.

A TELEPÜLÉSKÉPI SZEMPONTBÓL MEGHATÁROZÓ ÉPÍTÉSZETI, MŰEMLÉKI, TÁJI ÉS TERMÉSZETI ÉRTÉKEK, TELEPÜLÉSKÉPI JELLEMZŐK

Kerekharaszt ugyan nem rendelkezik országos védettségű műemlékkel, azonban múltjának köszönhetően bővelkedik figyelemre méltó értékekben.

Az falu központjában áll az Önkormányzati Hivatal épülete, amely a II. világháború utáni újjáépítés során a település első jelentős középületeként (iskola) 1948-ban épült meg.

A hivatallal átellenben található az 1999-ben épült Magyarok Nagyasszonya és Szent László római katolikus templom.

Óvoda épülete

Kerekharaszt kereszténységét hirdető kőkereszt áll a temetőben.

3

Kerekharaszt új emlékműve a Büszkeségpont, amely a magyar történelem kiemelkedően fontos, sorsmeghatározó mozzanatait jeleníti meg.
A templom melletti parkban helyezték el az államalapításra, az 1848-as és az 1956-os forradalmakra, valamint a trianoni békediktátumra emlékeztető négy kopjafát. Ugyanitt kapott helyet a települést megalapító, Kerekharaszton letelepedő vitézek emlékműve.

Az alapító vitézek emléke nem csak a település központjában álló köztéri emlékmű által került megörökítésre, hanem az egyes lakóépületeken kihelyezett, a „vitézi tulajdont” büszkén hirdető emléktáblákon is látható.

Kedves emlék ez, amely egyszerre idézi meg a múltat – hiszen a hősi helytállás okán lehetett kiérdemelni a vitézi címet – és egyben a falu, mint közösség identitástudatának is részét képezi.

Kerekharaszt sajátos elhelyezkedése révén két jelentős forgalmú közút (az M3 autópálya és a 3-as számú főút) által is érintett. Az autópálya mindkét oldalán igen forgalmas pihenő és üzemanyagtöltő állomás is található, azonban az már kevesek által ismert, hogy a budapesti irányú oldalon két köztéri emlék is található. Az egyik egy millecentenáriumi kopjafa és a köré ültetett fák, valamint egy az autópálya-balesetek áldozatainak emléket állító kopjafa.

A település közigazgatási területének jelentős része művelés alatt álló termőföld. Ebből adódóan a természeti táj értékei, valamint a földművelés jellegzetes tájképi nyomai ugyanolyan meghatározó tájképi értéket képviselnek, mint az épített környezet elemei.

Táji értékek

Kerekharaszt táji értékek tekintetében a monokultúrás művelésű, mezőgazdasági földterületek dominanciája miatt nem bővelkedik változatos tájképi elemekben. A falu külterületén, az északi, észak-keleti közigazgatási határa mentén folyik a Nógrádi (Vanyarci)-patak.
A Vanyarci-patak a Cserhátban ered, Vanyarc északi határában, Nógrád megyében, mintegy 230 méteres tengerszint feletti magasságban. A patak forrásától kezdve délkeleti irányban halad, majd Heréd településtől délre éri el a Bér-patakot.
Bár a patakmeder és annak parti sávja a település közigazgatási területéhez mérten elenyésző területű, az ökológiai hálózat értékes eleme, élőhelyek többé-kevésbé összefüggő láncolata, amelyek az eredeti élővilágot (a természetes élőhelyeket, valamint állat- és növényfajokat) őrzik.
Különleges odafigyelést és tiszteletet érdemelnek ezek a területek minden látogató részéről, hiszen nekünk és gyermekeinknek őrzik értékeiket, s a mi kikapcsolódásunkat, feltöltődésünket és tudásunkat segítik puszta létezésükkel!

forrás: http://www.kerekharaszt.hu/kepgaleria/view/6

TELEPÜLÉSKÉPI SZEMPONTBÓL MEGHATÁROZÓ TERÜLETEK

4

ELTÉRŐ KARAKTERŰ TERÜLETEK LEHATÁROLÁSA, A TELEPÜLÉSKÉP, ARCULATI JELLEMZŐK ÉS TELEPÜLÉSKARAKTER BEMUTATÁSÁVAL

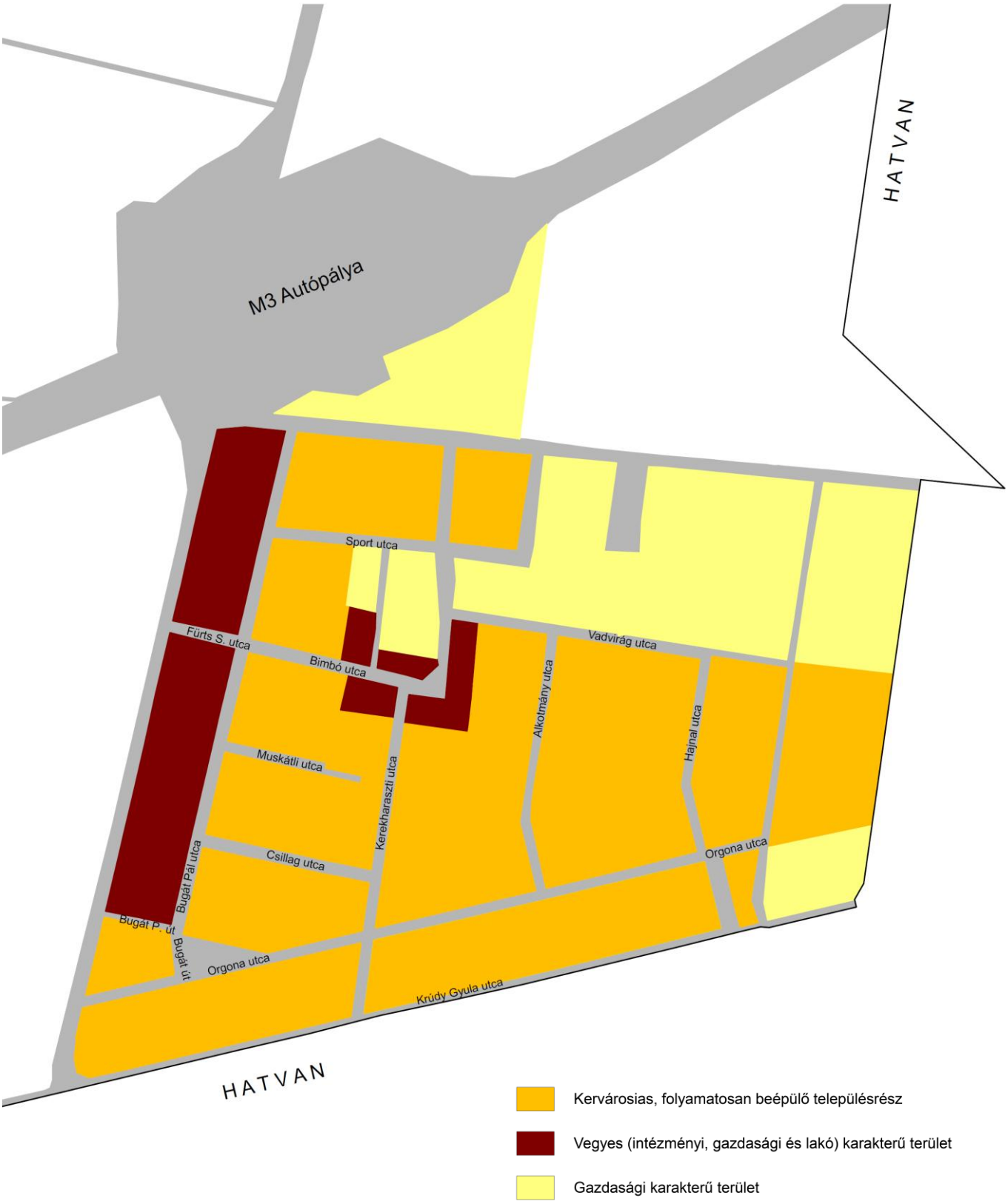

4

ELTÉRŐ KARAKTERŰ TERÜLETEK LEHATÁROLÁSA, A TELEPÜLÉSKÉP VÉDELME SZEMPONTJÁBÓL KIEMELT TERÜLETEKKEL

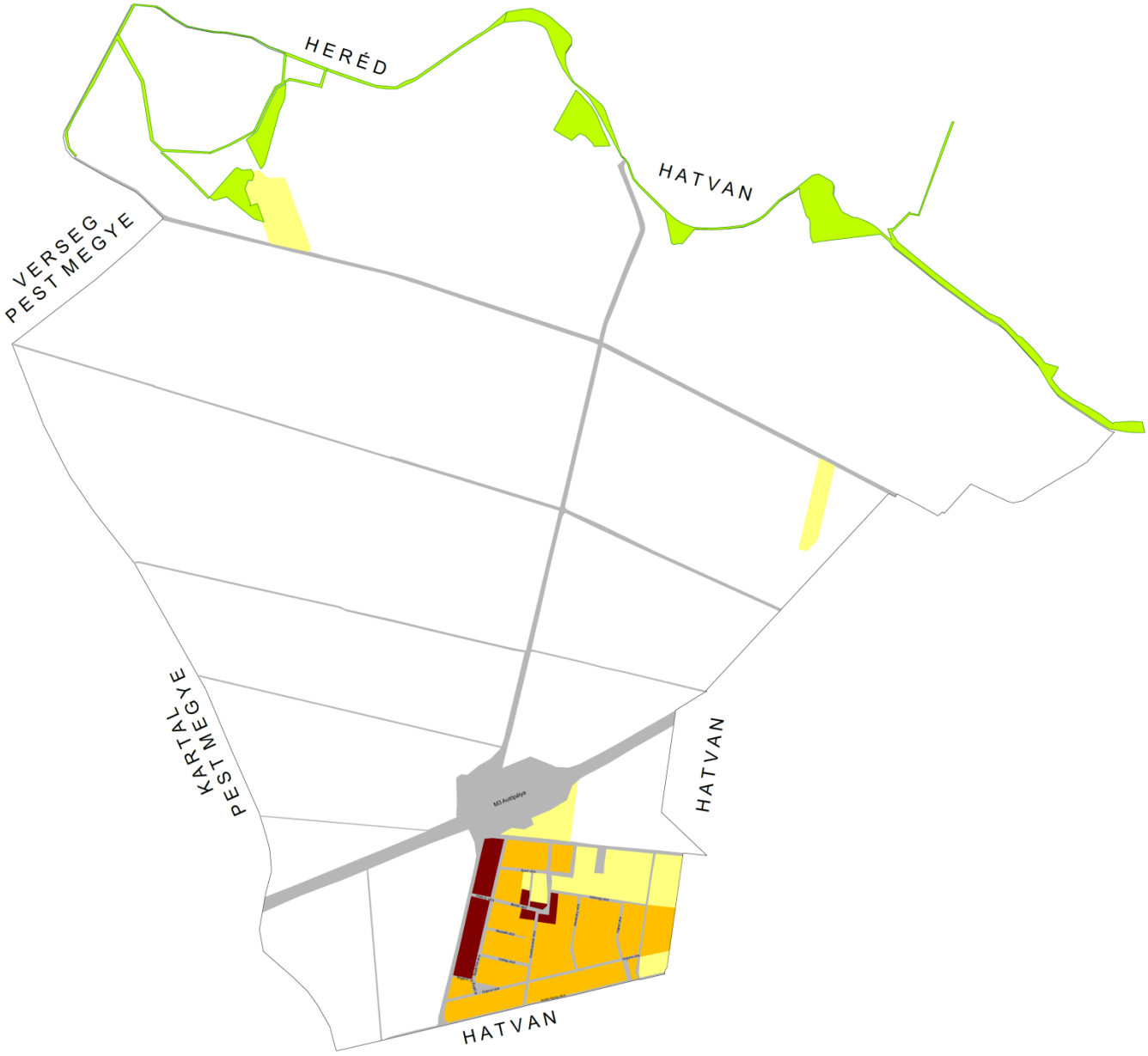

- Kervárosias, folyamatosan beépülő településrész
- Vegyes (intézményi, gazdasági és lakó) karakterű terület
- Gazdasági karakterű terület
- A településkép szempontjából kiemelt területek

KERTVÁROSIAS, FOLYAMATOSAN BEÉPÜLŐ TELEPÜLÉSRÉSZ

Ahogy az egész településre, úgy a lakóterületekre is a tervezett, raszteres utcahálózat és a kisebb nagyságú, szabályos telekforma jellemző. A településrészen a beépítési mód oldalhatáron álló. A településrész utcakép vonatkozásában változatos képet mutat, hiszen egyszerre vannak jelen a hagyományos népi építészetre jellemző egytraktusos, utcára merőleges tetőgerincű lakóházak, az 50-es 60-as évek öröksége – a kockaházak, a 80-as évek nagyobb léptékű földszint+tetőtér, vagy földszint+egy emelet magas- és a mostanában épülő földszintes- vagy földszint+tetőtér beépítéses ún. „mediterrán hangulatú” lakóházak.
A terület legkorábban beépült része a Bimbó utca, Csillag utca és a Bugát Pál utca, melyek közül az első kettőre az egységes utcakép jellemző, az egytraktusos, utcára merőleges tetőgerincű kisebb léptékű lakóházak sorával.

Az 1950-es évek magyarországi építészetét meghatározó sátortetős kockaházakból álló egységes utcaképet láthatunk az Orgona utcában és a Kerekharaszti úton.
Sokat vitatott kérdés a kockaházak építészeti megítélése, azonban az vitathatatlan tény, hogy ugyanúgy a múltunk egy részét képezik, mint a népi építészet, amely múlt szinte minden településünkön visszaköszön.
A kockaház az 1900-as évek közepétől indult iparosítás nyomán létrejött, az emberek életmódbeli változásait, szükségleteit követő háztípus. A szinte egyforma házakból álló utcasorok egységes utcaképet, arculatot adnak, a gondozott utcákkal és kertekkel kellemes légkört, lakókörnyezetet teremtenek.

4

Kertvárosias, folyamatosan beépülő településrész

A Muskátli utcában találjuk korunk jellemző háztípusát, a „mediterrán jellegű” új lakóházakat. Köszönhetően annak, hogy egy új lakóutcáról van szó, amelyben azonos stílusú épületek épültek az utcakép itt is egységes képet mutat.

Ehhez a településrészhez tartoznak még azon részek is, amelyeket távlatban lakóterületként határozott meg a település, így itt is hasonló egységesség elérése a cél.

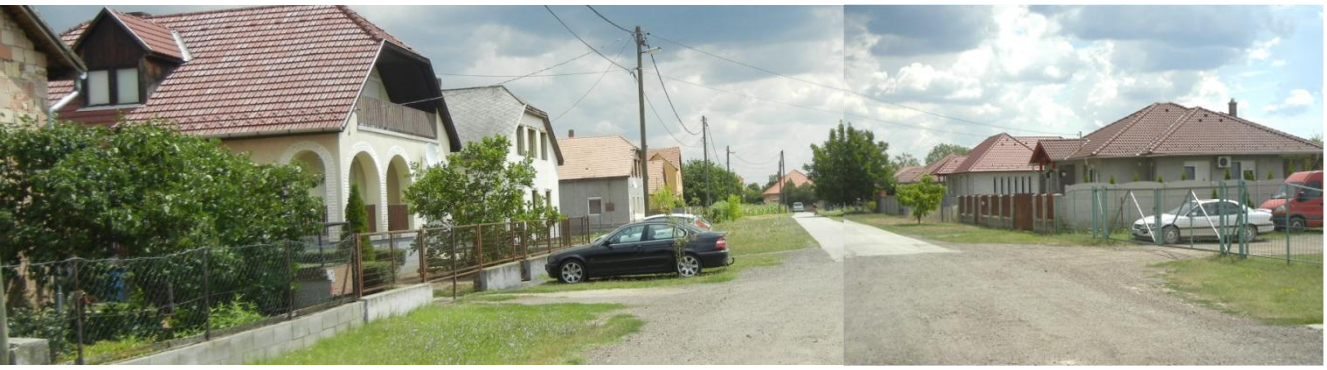

VEGYES (INTÉZMÉNYI, GAZDASÁGI ÉS LAKÓ) KARAKTERŰ TERÜLET

Ezen karaktert két településrész alkotja. Egyrészt Kerekharaszt központja, ahol az Önkormányzati Hivatal, a templom, illetve a település központi tere (a Büszkeségpont) is található, másrészt az M3 autópályát és a 3-as számú főutat összekötő Herédi út menti terület, ahol a kiemelkedően jó közlekedési kapcsolatokat kihasználva több kereskedelmi-szolgáltató épület talált magának helyet, amelyek mellett azonban több lakóház is áll.

A településközpontra jellemző a gondozottság, karbantartottság, amely méltó fogadtatást nyújt az ideérkezőnek. A Herédi út menti látvány változatos képet mutat, változatosságát a fentebb is jelzett vegyes funkció adja, azaz a nagyobb kereskedelmi épületek mellett megjelenő kisebb léptékű lakóházak.

Ezen eltérő funkciókból eredő konfliktusok a településképre is kivetülnek. A helyzet megoldásán, vagy a probléma csökkentésén, illetőleg az utcakép javításán sokat segíthet egy jól megtervezett zöldfelületi rendszer, amely helyesen alkalmazva képes tompítani a különböző használat által generált ellentmondásokat.

4

GAZDASÁGI KARAKTERŰ TERÜLETEK

Kerekharaszt gazdasági karakterű területei a belterület észak-keleti részén, a József-majornál, valamint két, jelenleg még be nem épített területen (a 3-as számú főút mentén és a tervezett repülőtéren) találhatók.
Ezen karakter épületei a legtöbb esetben a funkciónak alárendeltek, kevéssé reagálnak környezetükre. Ez alól kivételt képeznek a falu központhoz közelebb eső, így a település lakóterületi szövetéhez kapcsolódó gazdasági területek, amelyek többségében igyekeznek mind térfal képzésükkel (a lakóépületek nagyságrendjéhez igazodva), mind anyagválasztásukkal (vakolt felületek alkalmazásával) idomulni környezetükhöz.
A jelenleg még be nem épített, a 3-as számú főút mentén fekvő terület esetében is javasolt ennek követése, vagyis tömegformálásban és anyaghasználatban legalább részben kísérelje meg a lakóterülettel való párbeszéd kialakítását, amelyben itt is jelentős szerephez juthat a megfelelően tervezett zöldfelület.

ÉPÍTÉSZETI ÚTMUTATÓ, KÖZTERÜLETEK TELEPÜLÉSKÉPI ÚTMUTATÓJA – UTCÁK, TEREK, KÖZPARKOK, KÖZKERTEK

A falu jelenlegi arculatát, a település hangulatát a fent ismertetett, egymástól jól elkülöníthető településrészek, valamint a közterületek és az egyéb nem beépített területek adják. Bár ezek a területek jól elkülöníthetők egymástól, mégis együtt, egymást kiegészítve alkotnak egy szerves egészet: Kerekharasztot.
Ezen fejezet célja, hogy bemutassa a különböző területek jellemző karakterét adó sajátosságait, és egyfajta útmutatást adjon arra vonatkozóan, hogy a település egyéniségét hogyan lehet megőrizni.

KERTVÁROSIAS, FOLYAMATOSAN BEÉPÜLŐ TELEPÜLÉSRÉSZ

TELEPÍTÉS

A településrészre jellemző beépítési mód az oldalhatáron álló, utcánként változó mértékű előkert tartásával. A gazdasági épületek a főépület mögött sorakoznak.
Új házak építésénél törekedni kell az oldalhatáron álló beépítési mód tartására, az előkert mérete a szomszédos épületek előkertjének vonalához igazodjon.

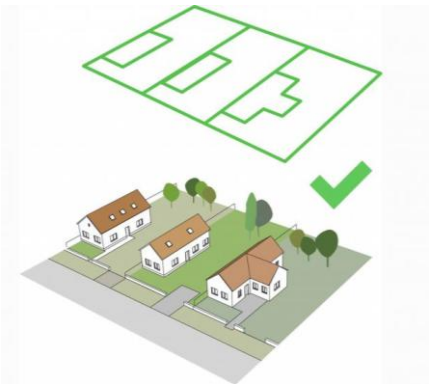

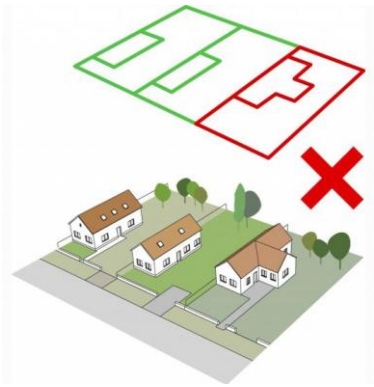

MAGASSÁG

Ezen a településrészen a lakóházak magassága közel azonos, többnyire földszintes, de előfordul földszint +tetőtér és földszint + egy emelet magas lakóház is.
Cél, hogy az új lakóépületek a környezetükhöz igazodó magasságban épüljenek.

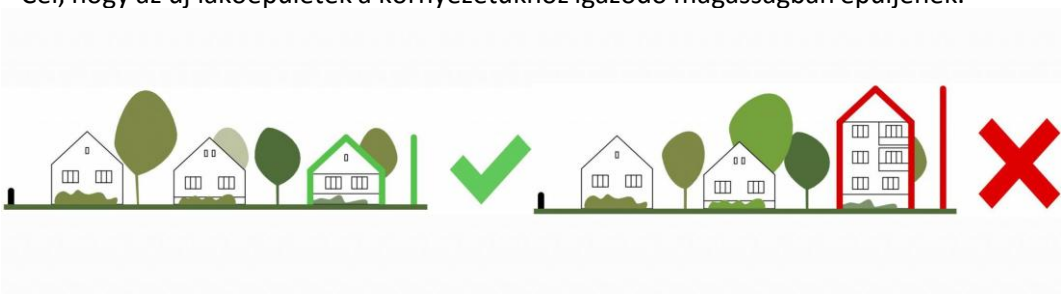

KERTVÁROSIAS, FOLYAMATOSAN BEÉPÜLŐ TELEPÜLÉSRÉSZ

TETŐHAJLÁSSZÖG

A településrészen a jellemző tetőhajlásszög 35 és 45 fok közötti.
Az egységes utcakép érdekében kerülendő a túl alacsony és túl magas tetőhajlásszög alkalmazása.

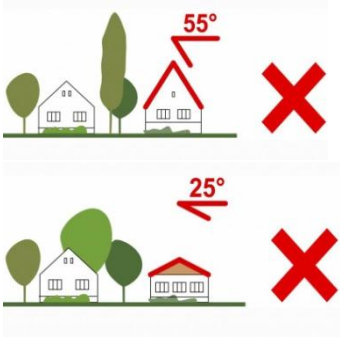

TETŐFORMA

A falu ezen részén található lakóházak tetőformája egyszerű, sátortető, vagy az utcára merőleges tetőgerincű nyeregtető, oromfalas vagy kontyolt kialakítással.
Új házak építésénél alkalmazkodni kell a környező épületek tetőformájához, azaz a tető sátor-, vagy nyeregtető legyen. Nyeregtető esetén a tető fő gerincvonala az utcára merőleges legyen, kerülendő a túl sok tördeléssel rendelkező tető tervezése.

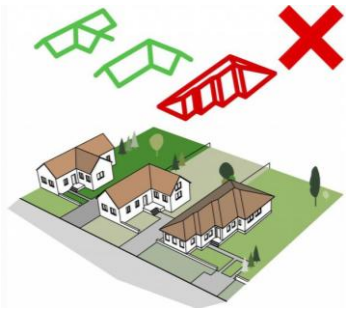

ANYAGHASZNÁLAT

Kerekharaszt építészeti anyaghasználata változatos, ugyanakkor többségében jellemző a táj tiszteletben tartása, a visszafogott földszínek használata.
Cél, hogy az új épületek építése, vagy a meglévők felújítása esetén az alkalmazott anyagok tekintetében kerüljük a feltűnő, rikító színhasználatot.

TELEPÍTÉS

A településrész beépítési módja vegyes képet mutat. Az Önkormányzati Hivatal és a templom telke szabadonálló, a Herédi és a Kerekharaszti úti szakasz zártsorú és oldalhatáron álló beépítésű. Az épületek többsége sátortetős, illetve az utcára merőleges tetőgerincű nyeregtetős.

Új házak építésénél törekedni kell az adott utca beépítési módjának megtartására, az előkert mérete a szomszédos épületek előkertjének vonalához igazodjon.

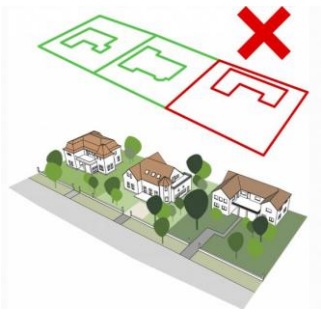

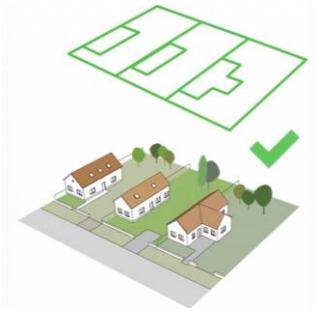

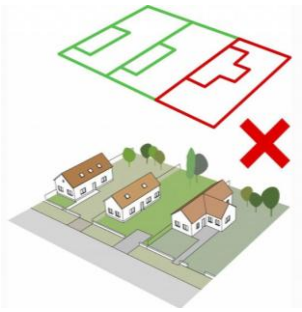

MAGASSÁG

Kerekharaszt vegyes karakterű területén az épületek magassága földszintes, illetve földszint + egy emeletes.

Cél, hogy az új épületek a környezetükhöz igazodó magasságban épüljenek és ne létesüljön a jellemző beépítési magasságtól eltérő épület.

TETŐHAJLÁSSZÖG

A településrészen a jellemző tetőhajlásszög 35 és 45 fok közötti, kivéve a Herédi úti kereskedelmi funkciójú épületeket, amelyek jellemzően lapostetősek.
Az egységes utcakép érdekében új épület építése vagy meglévő átalakítása esetén javasolt illeszkedni a többségben lévő 35-45 fokos tetőkialakításhoz.

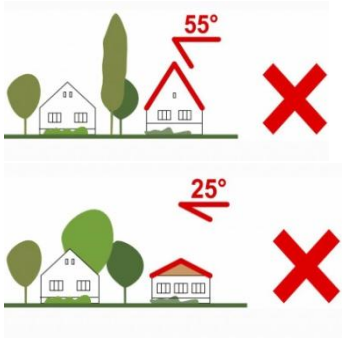

TETŐFORMA

A vegyes karakterű területen található házak tetőformája többnyire egyszerű nyereg-, vagy sátortető, a nyeregtető fő gerincvonala általában az utcára merőleges, oromfalas vagy kontyolt kialakítással, kivételt képez az Önkormányzati Hivatal épülete, amely utcával párhuzamos kialakítású.
Új házak építésénél alkalmazkodni kell a környező épületek tetőformájához.

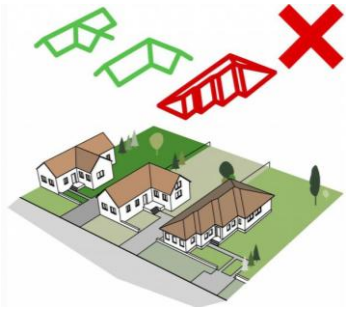

ANYAGHASZNÁLAT

Kerekharaszt építészeti anyaghasználata változatos, ugyanakkor többségében jellemző a táj tiszteletben tartása, a visszafogott földszínek használata.
Cél, hogy az új épületek építése, vagy a meglévők felújítása esetén az alkalmazott anyagok tekintetében kerüljük a feltűnő, rikító színhasználatot.

TELEPÍTÉS

A településrészen a telepítést a funkció és gazdaságosság határozza meg, általában szabadonálló beépítési módban.
Amennyiben az alkalmazott technológia megengedi, törekedni kell arra, hogy ne egy nagyléptékű épülettömeg, hanem egy tagolt, esetleg több kisebb épület kerüljön kialakításra.

MAGASSÁG

A gazdasági karakterű településrészén az épületek magasságát a funkció határozza meg.
Cél, hogy tájba illeszkedően, a közvetlen lakókörnyezet magasságát figyelembe véve kerüljön meghatározásra a mindenkori építmények magassága.

TETŐHAJLÁSSZÖG

A településrészen amennyiben a funkció megengedi magastetős kialakítás alkalmazása javasolt.

ANYAGHASZNÁLAT

Kerekharaszt anyaghasználata változatos, de ugyanakkor jellemző rá a táj tiszteletben tartása, a visszafogott földszínek használata.
Cél, hogy az új épületek építése, vagy a meglévők felújítása esetén az alkalmazott anyagok tekintetében kerüljük a nagy tömegben, nagy felületen alkalmazott, feltűnő, rikító színhasználatot.

AJTÓK, ABLAKOK

A nyílászárók mérete, anyaga és a homlokzaton történő elhelyezése alapvetően határozza meg egy épület megjelenését.
A nyílászárók kiválasztásakor javasolt a szűkebb környezetet (a szomszédos épületeket) is figyelembe venni. Az illeszkedésnek fontos szerepe van nem csak az utcakép, de az adott épület szempontjából is.
A bemutatott képeken keresztül szeretnénk felhívni a figyelmet arra, hogy egy-egy épület megjelenését mennyiben befolyásolja a választott nyílászáró, annak anyagától függetlenül.
A válasz minden bizonnyal az épület homlokzatával (színével, textúrájával, anyagával) való összhangjában keresendő.
Javasolt tehát figyelembe venni a nyílászárók megválasztása során az épületek leendő (tervezett) homlokzatburkolatát, színét.

Anyaghasználat, színek, homlokzatképzés

Egy ház tükrözi a benne lakó személyiségét.

Mint ahogy nincs két egyforma ember, házainknak sem kell egyformának lennie, ugyanakkor azt sem szabad elfelejteni, hogy házunk az utcánk, a településünk szerves része, egy darabkája és egy utca, vagy település akkor szép, ha van benne harmónia és látszik, hogy lakói tisztelik egymást és odafigyelnek egymásra.

Az anyaghasználat és színek tekintetében a természetességre kell törekedni.

A homlokzaton alkalmazandó anyagok tekintetében a központi és a lakó területeken a kő, tégla, vakolt felületek faburkolat részesítendők előnyben. A gazdasági területeken az előbbiek kiegészülhetnek fém homlokzati burkolatokkal is.

A tető héjalásánál javasolt elsősorban az égetett agyag sötétebb, vagy világosabb árnyalatának használata.

Homlokzatképzés tekintetében törekedni kell az eredeti arányok és a még fennmaradt homlokzatdíszítések megtartására.

KERÍTÉSEK

Kerekharaszton, mivel alapvetően kertvárosias karakterű település, jellemző a gondozott kerthasználat.
A település lakói láthatóan nagy figyelmet fordítanak nem csak az utcák, de a saját lakó és konyhakertjük rendben tartására is.
Az utca felőli kerítés kialakításánál érdemes az áttört, nem teljesen átláthatatlan kerítés kialakításával a szépen kialakított kertek látványát is megmutatni.
A településen gyakori a falazott oszlopok közötti vas, illetve kovácsoltvas kerítés alkalmazása, de megjelennek a kő-, műkő- és fakerítések is.
Az anyaghasználat és szín választásánál célszerű a lakóházzal harmonizáló és nem konkuráló megoldást választani

KERTEK, ZÖLDFELÜLETEK KIALAKÍTÁSA

Kerekharaszt kerthasználatát is a kertvárosias jelleg jellemzi. A telkek többsége több részre oszlik, az utca felőli részen díszkertek, a ház közvetlen közelében a pihenést szolgáló kertrész, míg a hátsó részen helyenként konyhakert található. Mindegyikre jellemző a gondozottság, érzékelhető a lakók gondos odafigyelése, szeretete a természet iránt.
Akárcsak a házaink lakótereinek arányos használatánál a közterületek kialakításánál is törekedni kell a megfelelő térarányokra, az utcák vonalvezetésének letisztultságára, a terek parkok központi elhelyezésére, minőségi kialakítására. Fontos, hogy a közparkokban, közkertekben elhelyezett különböző funkciók ne zavarják egymást, és az ott helyet kapó alkotások, berendezések illeszkedjenek a használathoz, illetve jól kiegészítsék azt.

7 JÓ PÉLDÁK BEMUTATÁSA

SAJÁTOS ÉPÍTMÉNYFAJTÁK, REKLÁMHORDOZÓK, EGYÉB MŰSZAKI BERENDEZÉSEK

A településhez, az utcaképhez a különböző reklámhordozók, reklámok, cégérek, utcabútorok és egyéb műszaki berendezések ugyanúgy hozzátartoznak, mint a házak, közterületek, kertek.
Mai modern világunkban nélkülözhetetlen a különböző kényelmi berendezések használata, ugyanakkor elhelyezésüknél, kialakításuknál fontos szempont a „láthatatlanság”, kerülni kell a főhomlokzaton való megjelenést.

A reklámhordozókra, reklámokra, cégérekre pont az ellenkező állítás igaz, amely szerint azok célja pont a figyelem felkeltése, a tájékoztatás, de ez esetben is meg kell találni a kellő egyensúlyt.
Egy szépen megmunkált cégér, egy jól megválasztott cégtábla házunk díszévé válik, a ház részét képezi és nem „él önálló életet”. Ugyanez elmondható egy jól elhelyezett, igényes utcabútorról, amely a közterülettel alkot szerves egészet.

Mindkét esetben fontos az alkalmazott anyagok és a megfelelő méret megválasztása, a környezethez való alkalmazkodás érdekében.

Közmű és elektronikus hírközlési létesítmények kiépítésénél, illetve a meglévő hálózatok korszerűsítésénél a tájkép védelmére és az esztétikai követelmények érvényesítésére kell törekedni a műszaki lehetőségek és a védett értékek figyelembevételével.

IMPRESSZUM

KEREKHARASZT KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
cím: 3009 Kerekharaszt, Bimbó u. 2. Telefon: (06-37) 541-434
Polgármester: Szabó Ádám
Főépítész: Horváth Krisztina

KÉSZÍTETTE: Horváth Krisztina, Czikora József, Steiner Mónika

SZÖVEG: Czikora József, Steiner Mónika

FÉNYKÉPEK: Czikora József, Steiner Mónika
(A nem saját készítésű fényképek esetén a forrás külön megjelölésre került.)

Az 5. fejezet ábrái a Lechner Tudásközpont Nonprofit Kft. szerkesztési sablonjának felhasználásával készült.

Kerekharaszt, 2017.